

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Географічний факультет
Кафедра географії України

Затверджено
На засіданні кафедри географії України
географічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол N 5 від 04.02.2026 р.)

Завідувач кафедри Роман Лозинський

Силабус
З навчальної дисципліни вільного вибору студентів (загально
університетський вибір)
«УРБАНІСТИКА І СІТУ-МЕНЕДЖМЕНТ: НАЙВАЖЛИВІШЕ ПРО
УСПІШНИЙ РОЗВИТОК МІСТ»,
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів усіх спеціальностей
університету в межах циклу загальної (гуманітарної та соціально-економічної)
підготовки

Назва курсу	Урбаністика і <i>city</i> -менеджмент: найважливіше про успішний розвиток міст
Адреса викладання курсу	вул. Дорошенка 41, 79005, Львів Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	географічний факультет, кафедра географії України
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	усі спеціальності університету
Викладачі курсу	Лозинський Роман Мар'янович, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри географії України
Контактна інформація викладачів	Корпоративна пошта: roman.lozynskyy@lnu.edu.ua Персональна сторінка: https://geography.lnu.edu.ua/employee/lozynskyy-roman-maryanovych Географічний факультет, вул. Дорошенка, 41, каб. 59
Консультації по курсу відбуваються	Вівторок: 15:05 – 16:40 (вул. Дорошенка, 41, каб. 59) Також проводяться он-лайн консультації в Microsoft Teams де створено команду з назвою курсу. Для погодження часу консультацій потрібно писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/academics/bachelor/geography
Інформація про курс	<p>Курс розроблено таким чином, щоб студенти отримали базові знання про урбаністику як міждисциплінарний науковий напрям, що вивчає міський розвиток, а також деякі головні її складові: міське планування, міський дизайн, економіку міста, міську історію й ін.</p> <p>У межах курсу окрему увагу звертається <i>city</i>-менеджмент – наука про ефективне управління міськими ресурсами з метою досягнення цілей сталого розвитку міст й урбанізованих територій.</p> <p>Вивчаючи теми, передбачені програмою, студенти аналізуватимуть конкретні приклади успішного розвитку українських й іноземних міст, ознайомляться з працями провідних урбаністів світу.</p>
Коротка анотація курсу	Курс “ Урбаністика і <i>city</i> -менеджмент: найважливіше про успішний розвиток міст” є вибірковою дисципліною для студентів бакалаврату, що навчаються за різними освітніми програмами університету на другому році підготовки в 3-му семестрі в обсязі <u>3</u> кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Зміст курсу зорієнтований на вивчення базових засад урбаністики.
Мета та цілі курсу	<p>Метою курсу є надати студентам знання, необхідні для того, щоб у них сформувалося цілісне уявлення про сучасне місто та науку урбаністику, що вивчає міський розвиток.</p> <p>Цілі курсу: ознайомити студентів із закономірностями розвитку міст й урбанізованих територій; пояснити їм просторово-часові особливості функціонування різних сфер міста та взаємозв'язки між ними; навчити досліджувати міське середовище та обирати шляхи підвищення якості життя людей у містах.</p>
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Encyclopedia of urban studies / edited by Ray Hutchison. Thousand Oaks, Calif. : SAGE Publications, 2010. 2 v. (xxviii, 1039 p.). 2. Encyclopedia of the city / edited by Roger W. Caves. Imprint, Abingdon, Oxon, OX ; New York, NY : Routledge, 2005. Description, xxx, 564 pages 4. Лозинський Р. М. Урбанізація Галичини: у часі і просторі / Роман

	<p>Лозинський // "Ї". – № 36: Галичина – країна міст. – Лютий, 2005. – С. 28–40.</p> <p>3. Посацький Б. С. Основи урбаністики. Територіальне і просторове планування [Текст] : навч. посіб. / Б. С. Посацький ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». — 2-ге вид., допов. — Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2011. — 366 с.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	Усього 32 год. аудиторних занять (з них 16 год. лекцій, 16 год. лабораторних робіт/практичних занять) та 58 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Студенти, які прослухають запропонований навчальний курс:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вивчать історичні та сучасні особливості міського розвитку та процесів урбанізації в Україні й світі; – ознайомляться з політичною, економічною та соціальною організацією сучасних міст; – визнають про особливості функціонування міських просторів, вивчать основи міського планування і дизайну; – ознайомляться з методами, способами та технологіями ефективного управління містами й урбанізованими територіями. – отримують навички аналізу та прогнозування впливу різноманітних демографічних, соціально-економічних, екологічних, інфраструктурних й інших факторів на життя міст.
Ключові слова	Місто, урбаністика, урбанізація, <i>city</i> -менеджмент, міське планування, міський дизайн, міський розвиток
Формат курсу	Очний, дистанційний
	Проведення лекцій, семінарів та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Подано в таблиці нижче
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з про суспільство, суспільні сфери, особливості їх функціонування, достатніх для сприйняття категоріального апарату навчальної дисципліни
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Семінарські заняття, дискусія, індивідуальні заняття, самостійна робота, проблемні бесіди, метод кейсів, творче індивідуальне завдання тощо
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, загальнодоступне програмне забезпечення, доступ до Інтернету, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: поточна успішність (активна участь на семінарах) – 80 балів (10 балів за семінар), індивідуальне завдання – 20 балів.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Академічна доброчесність: Роботи здобувачів є їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідають усі заняття курсу.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти само-</p>

	<p>стійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<p><i>Тема 1. Урбаністика як міждисциплінарний науковий напрямок.</i></p> <p>Поняття про місто. Урбанізація. Урбаністика. Урбаністичні дисципліни. Урбанізм. Новий урбанізм. Урбанізаційні процеси. Концепції і моделі міського розвитку. Сталий розвиток міст. Міська стійкість. Право на місто. Лейпцизька хартія. Нова лейпцизька хартія. Урбаністика і повоєнна відбудова міст України.</p> <p><i>Тема 2. Концепції міст і міського розвитку.</i></p> <p>Історичні (історико-соціологічні) концепції міст. Стародавнє місто. Античне місто. Середньовічне місто. Колоніальне місто. Азійське місто. Європейське (західне) місто. Радянське місто. Капіталістичне місто. Планувально-архітектурні концепції міст. Ідеальне місто. “Лінійне місто” Артура Сорія Мата, “Місто-сад” Ебенізера Говарда, “Міста-супутники” Г. Тейлора і Реймонда Енвіна, “Сучасне місто” Ле Корбюзьє, “Просторове місто” (“Місто без горизонтів”) Френка Ллойда Райта, “Місто-структура” француза Іонана Фрідмана, “Просторове місто” Кензо Танге та ін., “Екуменополіс” К. Доксія. Сучасні концепції міського розвитку.</p> <p><i>Тема 3. Економіка і бюджет міста.</i></p> <p>Поняття про міську економіку. Напрямки досліджень в міській економіці. Найбільші міські економіку світу. Поняття про економію масштабу. Ефект просторової агломерації. Переваги і недоліки просторової агломерації. Модель “центр-периферія”. Модель Алонсо. Модель Тюнена. Центральний діловий район міста. Околичне місто. Бюджет міста. Особливості його формування, структура надходжень і витрат. Бюджети міст (громад) в Україні. Громадський бюджет.</p> <p><i>Тема 4. Міське планування.</i></p> <p>Просторове планування і його види. Міське планування. Містобудування в Україні. Трикутник планувальника. Традиційне планування. Системне планування. Генеральний план. Мастер-план. Демократичне планування. Адвокаційне планування. Стратегічне планування. Екологічне планування. Партисипативне планування. Культури міського планування. Міська життєздатність. Ревіталізація, реновація, регенерація. Розумні технології в місті. Мобільний перехід і стала мобільність. Енергопозитивне місто. Кліматична нейтральність.</p> <p><i>Тема 5. Міський дизайн.</i></p> <p>Поняття про міський дизайн. Міське планування і міський дизайн: спільне і відмінне. Громадський простір. Промислова революція і поява терміну міський дизайн. Парадигми міського дизайну. Команда десяти. Право на місто. Смерть модернізму. Новий урбанізм. Ландшафтний урбанізм. Тактичний урбанізм. Феміністичний урбанізм. Проблематика міського дизайну. Пішохідні зони. Доступність у містах. Включення природи в міський простір. Громадські сади. Естетика міського дизайну. Міська типологія. Образ міста. Виразність і орієнтування.</p> <p><i>Тема 6. Управління містом і city-менеджмент.</i></p>

	<p>Хто керує містом? Міський голова, мер, бургомістр. Міська рада. Виконавчі органи міської ради. Поняття про міський режим. Типи міських режимів. Метод потоку подій. Історія міського самоврядування в Україні (на прикладі Львова). Типи міського самоврядування: мер – рада, рада – міський менеджер (сильна і слабка система), уряд міської комісії, міські збори, представницькі міські збори. Переваги і недоліки різних типів міського самоврядування. City-менеджер. Історія появи професії. Типові ролі, обов'язки і повноваження city-менеджера. Міський брендинг.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

№	Тема	Лекції, год.	Семінари, год	Само- стійна робота, год.
1	Урбаністика як міждисциплінарний науковий напрямок.	2	2	7
2	Концепції міст і міського розвитку.	2	2	7
3	Економіка і бюджет міста.	2	2	7
4	Міське планування.	2	2	7
5	Міський дизайн	4	4	15
6	Управління містом і city-менеджмент.	4	4	15
	Всього	16	16	58